

Seminární práce k atestaci z psychiatrie (příp. k nastavbovým oborům)

Základní informace:

Seminární práce požadovaná na katedře psychiatrie IPVZ u atestací vyššího stupně má sloužit jako doklad kandidátovy schopnosti zpracovat odborně téma způsobem, který je požadován v lékařském odborném tisku. V souladu se zkušebním řádem nahrazuje seminární práce jednu odbornou otázku a je kandidátem obhajována při specializační zkoušce.

Obsahem práce může být jakékoli téma z okruhu kandidátova odborného zájmu, které bylo předem konzultováno s některým pedagogickým pracovníkem katedry. Atestující lékař musí být jediným autorem a musí definitivní verzi práce doručit katedře k posouzení **nejméně čtyři týdny** před stanoveným termínem atestace. Délka práce se zpravidla omezuje počtem 40 stran, dolní hranice rozsahu se stanovuje takto:

a) Původní práce

Práce, vycházející ze zpracování vlastního materiálu, minimální rozsah 15 stran včetně tabulek, nejméně 15 citací, z toho alespoň 10 ze zahraniční literatury. Příklady:

- zkoušení nebo ověřování léčebné metody (např. psychofarmaka, psychoterapie, ECT aj.) na vlastním vzorku pacientů,
- aplikace vyšetřovací metody (např. zobrazovací, biochemické, neurofyziologické, endokrinologické, psychologické) na vlastní skupině pacientů,
- psychometrické studie (znaky, příznaky, průběhové varianty poruch, studie reliability, validity),
- statistická šetření (např. cenzus, srovnání statistických metod, apod.),
- původní koncepční, organizační řešení určité oblasti psychiatrické nebo rehabilitační péče a aplikace v praxi.

Původní práce má obvykle tyto části: úvod, metoda, výsledky, diskuse (podrobněji viz níže).

b) Přehledná práce

Analyticky zpracovává současné poznatky a způsoby řešení, týkající se dílčího odborného tématu. Syntéza získaných poznatků vede k hodnocení stávajících způsobů řešení, nebo navozuje originální úvahu o daném tématu s návrhem nových způsobů řešení. Minimální rozsah 20 stran, nejméně 30 citací, z toho alespoň 15 ze zahraniční literatury. Obsahuje obvykle tyto části:

- stručnou charakteristiku tématu, vysvětlení aktuálního problému, případně zdůvodnění zájmu autora o tuto problematiku,
- přehled nejdůležitějších informací ke zvolenému tématu s použitím citací z odborné literatury domácí i zahraniční (převážně současné),
- vlastní úvahu s diskusí stávajících způsobů řešení problému u nás a v zahraničí a s návrhy nových způsobů řešení (v našich podmínkách často návrh způsobů aplikací metod, používaných již na zahraničních pracovištích).

Úprava práce:

Úprava práce musí odpovídat 3.revizi Jednotných požadavků na úpravu rukopisů určených k publikaci v lékařských a biologických časopisech Mezinárodního výboru vydavatelů lékařských časopisů (1988, plné znění ve třetím čísle Časopisu lékařů českých z roku 1994). Jde zejména o tyto zásady:

Písmo

Práce musí být napsána na stroji s obvyklou velikostí typů (nikoliv „perlička“) nebo na počítači v textovém editoru T602 nebo WordPerfect, po jedné straně papíru formátu A4, minimálně 2,5 cm od obou okrajů. Mezery volte 2 řádky, u poznámek pod čarou 1 řádek. Na jedné straně nesmí být více než 30 řádků po 60 úhozech. Pro kvalitu tisku tiskárny platí stejné požadavky (u jehličkových tiskáren ne typem „draft“, pokud možno volte inkoustovou nebo laserovou tiskárnu). Jednotlivé části textu začínějte vždy na samostatné straně v následujícím pořadí:

TITULNÍ STRANA

SOUHRN A KLÍČOVÁ SLOVA

VLASTNÍ TEXT PRÁCE

PODĚKOVÁNÍ

SEZNAM LITERATURY,

TABULKY A GRAFY S LEGENDAMI (pro účely práce mohou být součástí textu).

Při zpracování textu na počítači se doporučuje předat text současně s originálem na papíře také na disketě.

TITULNÍ STRANA

Titulní strana má obsahovat:

- stručný a výstižný název práce
- jméno a příjmení autora, akademický titul, zkratka jména,
- úřední název pracoviště.

SOUHRN A KLÍČOVÁ SLOVA

Druhá strana práce je určena pro souhrn: ten nemá přesahovat 200 slov (jedna strana). Měl by obsahovat:

- východisko: 2-4 věty charakterizující stav problému, 2-3 věty udávající cíl práce,
- u původní práce: metody, výsledky, charakteristika sledované skupiny, použité metody, nejvýznamnější výsledky vyjádřené numericky s udáním statistické významnosti,
- závěry, které z výsledků vyplynuly: má být zdůrazněno, co významného a nového studie přinesla.

Pod souhrnem, za nadpisem „Klíčová slova“ má být uvedeno 3-10 slov nebo krátkých obrátů, umožňujících dokumentační podchycení práce z hlediska jejího obsahu. Doporučuje se užít hesel uváděných v INDEX MEDICUS.

VLASTNÍ TEXT PRÁCE

Text bývá obvykle u původních prací členěn do částí nadepsaných „Úvod“, „Metody“, („Metodika“), „Výsledky“ a „Diskuse“. U delších prací je vhodné tyto části, zejména „Výsledky“ a „Diskuse“ rozčlenit k zpřehlednění obsahu vhodnými podtitulky. Text přehledné práce člení autor podle svého uvážení.

Úvod - vyjadřuje smysl práce, shrnuje důvody studie nebo pozorování. Odkazuje na literaturu pouze vážící se k tématu. Nesmí zde být uváděny výsledky nebo závěry dané práce.

Metody – popište výběr pozorovaných nebo experimentálních subjektů (soubor nemocných včetně kontrol), použité metody, přístroje (v závorkách uveďte jméno výrobce a jeho adresu) a postupy vyšetření – stanovení do těch podrobností, aby umožnily ostatním pracovníkům jejich reprodukci. U známých metod, včetně statistických, postačí odkaz na příslušnou literaturu. U metod méně známých, ale publikovaných, je vhodné přidat krátký popis. Metody nové nebo zásadně modifikované musí být popsány podrobněji, musí být zdůvodněno jejich použití (výběr) a zhodnocena jejich omezení. Všechny použité léky a chemikálie musí být přesně identifikovány, včetně uvedení generického názvu, dávky a způsobu podání.

Etické aspekty – je-li referováno o pokusech na lidech, uveďte, zda použité postupy jsou ve shodě s etickými zásadami příslušné (ústavní nebo regionální) komise nebo s Helsinskou deklarací z roku 1975, event. revidovanou v roce 1983). Neuvádějte, zvláště na jakémkoliv ilustrujícím materiálu, jména nemocných, jejich iniciály nebo nemocniční (ošetřovací) evidenční čísla.

Statistika – použité statistické metody popište s takovou podrobností, aby umožnily dobře informovanému čtenáři, majícímu přístup k původním údajům, ověřit předkládané výsledky. Nálezy předkládejte, je-li to možné, v kvantifikované formě, s uvedením ukazatelů chyby měření nebo nejistoty (jako konfidenční intervaly). Neomezujte se na pouhé testování statistických hypotéz, např. s použitím hladiny statistické významnosti jako P-hodnoty, při němž důležité kvantitativní informace zůstávají nevyužity. Diskutujte vhodnost experimentálních objektů, popište podrobně principy randomizace (výběru pokusné skupiny). Uveďte počet pozorování i počet případů, které z pozorování unikly (např. osoby, které nedokončily klinické ověřování léků) a výskyt léčebných komplikací. U výzkumných a statistických metod odkazujte raději na některá zásadní díla než na prameny, v nichž byly tyto metody poprvé publikovány. Specifikujte použité počítačové programy.

Celkovému popisu metod je vyhrazena příslušná část textu („Metodika“). Byla-li data sumarizována v oddíle „výsledky“, specifikujte statistické metody, které byly použity pro jejich analýzu. Omezte počet tabulek a obrázků na počet nezbytně nutný pro interpretaci nálezů a jejich zdůvodnění. Použijte grafy jako alternativu rozsáhlých tabulek s mnoha políčky; nedublujte stejná data v obrázcích i tabulkách. Nepoužívejte technických statistických termínů jako např. výběr, normální, signifikantní, korelace, tam, kde to není na místě. Definujte statistické termíny, zkratky a zvláště symboly.

Výsledky – předkládejte výsledky v logickém postupu v textu, tabulkách i ilustracích. Neopakujte v textu všechna data z tabulek, ilustrací; zdůrazněte nebo sumarizujte pouze významné nálezy.

Diskuse – zdůrazněte nové a významné aspekty studie a závěry, které z ní vyplývají. Neopakujte zde detailně data nebo jiný materiál uvedený v „Úvodu“ nebo „Výsledcích“. Zabývejte se jen tím, co z nálezů vyplývá pro dosavadní a další výzkum, uveďte však i jejich meze a význam pro další výzkum. Srovnajte výsledky studie s výsledky jiných autorů i s cíli, které si studie stanovila. Vyhněte se nepodloženým závěrům i tvrzením, nevyplývajícím z vlastních výsledků, neoprávněným nárokům na prioritu a neodvolávejte se na studie, které ještě nebyly dokončeny. Předkládejte nové hypotézy, jsou-li oprávněné, ale zřetelně je označte jako takové. Můžete zahrnout i doporučení pro další výzkum.

PODĚKOVÁNÍ

Poděkování lze umístit na vhodném místě (pod čarou na titulní straně nebo jako dodatek k textu).

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odkazy číslujte v pořadí, v němž byly uvedeny poprvé v textu. Reference v textu, tabulkách i popisech obrázku číslujte arabskými číslicemi v závorkách. Odkazy citované pouze v tabulkách nebo popisech obrázků se číslují v pořadí podle místa, na němž se v textu příslušná tabulka nebo zobrazení poprvé zmiňuje.

Pro všechny druhy citací používejte formu uvedenou v Index Medicus; toto se týká i zkratk názvů časopisů. Index Medicus je publikuje každoročně v lednovém čísle jako Seznam časopisů (List of Journals Indexed in Index Medicus).

Citace časopiseckých prací: příjmení autora, čárka, zkratka křestního jména (nejvíce čtyři autoři, je-li autorů 5 a více, potom uvést jen 3 autory a po čárce "et al.", v českých citacích "a kol."), tečka, plný název práce, tečka. Oficiální zkratka časopisu, rok, ročník, eventuálně číslo, první stránka, pomlčka, poslední stránka. Před číslo zkratku "č.", u anglických prací "No.", před první stranu zkratku "s.", nebo "p."

Citace knihy: autor, název knihy. Místo vydání, dvojtečka, nakladatel, rok. Při citaci knižní kapitoly: jméno autora a název kapitoly, tečka, In: Citovaná kniha. Citace článku ve sborníku začíná uvedením jména autora a názvu práce, následuje In:, jméno editora, název sborníku, místo vydání, vydavatel, rok a stránky.

Vyhýbejte se odkazům na abstrakta; tzv. „nepublikovaná pozorování“ a „osobní informace“ nemají být používána jako reference v seznamu literatury; zmínka o psaném, ne však ústním sdělení, může být umístěna v závorkách v textu. Podobně, v závorkách mohou být referována sdělení/práce do tisku přijatá, avšak dosud nepublikovaná („v tisku“). Informace o pracích, zaslaných do redakce, ale ještě nepřijatých, je možné citovat pouze

v textu jako „nepublikovaná sdělení“ v závorkách. Správnost odkazu (citace) musí být ověřena autorem/autory na originálu.

(Příklady správných forem citací jsou uvedeny v samostatné příloze).

V souladu s Vancouverskou deklarací jsou však povoleny i jiné citační normy.

TABULKY

Tabulky umístěte v textu (nebo pro účely publikace na zvláštní listy za vlastní text, na stroji, ob dva řádky, bez linkování). Čísly je v pořadí podle toho, jak jsou zmíněny v textu. Každá tabulka musí mít stručný nadpis, podobně i každý sloupec tabulky. Vysvětlivky pište pod tabulku, ne do záhlaví (zde také vysvětlíte neobvyklé zkratky, které jste použili). Pro vysvětlivky pod tabulkou používejte těchto typografických symbolů v tomto pořadí: * , + , ++ , § , ** . Ve vysvětlivkách vysvětlíte všechny obecně neznámé zkratky, použité v tabulce. Uveďte i výsledky statistického zpracování (standardní odchylku, střední chybu v průměru aj.). Ověřte, zda jsou všechny tabulky citovány v textu!

NÁZVY LÉČIV

U léčivých specialit je nutné uvést vedle výrobního názvu i generický název. Doporučujeme používat generických názvů přijatých Světovou zdravotnickou organizací.

ZKRATKY A SYMBOLY

Používejte výhradně ustálených zkratk. Nepoužívejte zkratky v nadpisu a souhrnu (abstraktu). Uveďte plný název/termín před prvním použitím zkratky v textu.

Praha , 2003

Katedra psychiatrie IPVZ

Příklady správných forem citací:

tištěná monografická publikace

ZEMAN, M. *První pomoc*. 2 vyd. Praha : Galén, 1998. 143 s. Edice Scripta. sv. IV. ISBN 80-85824-46-9.

příspěvek v monografické publikaci

LINEK, V. *Poruchy paměti*. In PREISS, V. aj. *Klinická neuropsychologie*. Praha : Grada Publishing, 1998, s. 96-115.

článek v seriálových publikacích

PELIKÁNOVÁ, T. Současné trendy inzulinoterapie. *Vnitřní lékařství*, 2002, roč. 48, č. 6, s. 523-529.

Pokud užíváte zkratky časopisů, je nutné dodržovat ČSN 01 01 96 Zkracování názvů časopisů a jiných periodik.

Informace o lokaci elektronických dokumentů, vystavených na internetu, musejí odkazovat na dokument, který byl skutečně viděn, a musejí obsahovat způsob přístupu k dokumentu, stejně jako síťovou adresu pro lokaci.

bibliografický odkaz na elektronickou monografii

OLSON, Nancy (ed.) *Cataloging Internet Resources: A Manual and Practical Guid* [on line]. 2nd ed. Dublin : OCLC, c1997 [cit. 2003-04-09]. Dostupný z WWW: <<http://www.oclc.org/oclc/man/9256cat/toc.htm>>. ISBN 1-55653-236-9.

citování online dokumentu (neznámý autor)

Dlouhodobý záměr Univerzity Karlovy v Praze [on line]. 1999-09-09 [cit. 2002-11-20]. Dostupný na WWW: <<http://certik.ruk.cuni.cz/asuk/dlouhodoby/zamer.html>>

odkaz na neveřejnou zprávu z osobní e-mailové dokumentace

KMENT, Milan. RE: Informace o obsahu aktuálního čísla časopisu [elektronická pošta]. Message to: Lucie Hájková. 11. Jan 2003 [cit. 2003-11-05]. Osobní komunikace.

elektronické seriálové publikace

– odkaz na časopis v elektronické podobě

JEP : *The Journal of Electronic Publishing* [on line]. Ann Arbor (MI): University of Michigan Press. 1995- [cit. 2003-04-02]. 12x ročně. Dostupný také z WWW: <<http://www.press.umich.edu/jep/index.html>. ISSN 1080-2711.

odkaz na webovskou verzi tištěného časopisu

Forum : časopis Univerzity Karlovy. Praha : Univerzita Karlova, 1995-. 1x za 14 dnů. Dostupný také na WWW: <<http://enlil.ff.cuni.cz/>.

Existuje-li verze tištěná a mimo ní je dokument dostupný i na internetu, uvedeme jako první verzi tištěnou a poté i aktuální dostupnost na internetu.